

Κοινωνικό Κεφάλαιο, Κοινωνική Ανταλλαγή, Κοινωνικά Δίκτυα για την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα

Γιώργος Ησαΐας

Τί είναι το κοινωνικό κεφάλαιο; (1/2)

Ένας απλός ορισμός είναι:

Κοινωνικό Κεφάλαιο είναι το σύνολο των πόρων που είναι διαθέσιμα σε κοινωνικές ομάδες ή άτομα μέσω της συμμετοχής τους σε κοινωνικά δίκτυα (Alvarez & Romani, 2016).

Τί είναι το κοινωνικό κεφάλαιο; (2/2)

Ένας πιο σύνθετος ορισμός είναι:

Κοινωνικό Κεφάλαιο είναι το σύνολο των εγγενών πόρων των κοινωνικών σχέσεων που διευκολύνουν την συλλογική δράση. Περιλαμβάνει την εμπιστοσύνη, την ασφάλεια, την συνεργασία, καθώς και το σύνολο των κοινωνικών κανόνων και παραδόσεων (Bussu, 2015)

Πώς και Πού χτίζουμε Κοινωνικό Κεφάλαιο;

Κοινωνικό κεφάλαιο χτίζουμε με κάθε μας πράξη, συμπεριφορά, δράση και άποψη σε όλη την διάρκεια της ζωής μας.

Για παράδειγμα, οι σωστές επαγγελματικές (και προσωπικές) συμπεριφορές συσσωρεύουν κοινωνικό κεφάλαιο που μας κάνει ελκυστικούς σε πελάτες και συνεργάτες, ενώ οι αρνητικές συμπεριφορές «ξοδεύουν» κοινωνικό κεφάλαιο. Όταν το κοινωνικό κεφάλαιο εξαντληθεί, το άτομο θεωρείται πια αφερέγγυο, με δυσμενείς επαγγελματικές και προσωπικές συνέπειες.

Πως εξυπηρετεί το Κοινωνικό Κεφάλαιο τον Κοινωνικό Επιχειρηματία

Για να μπορεί να λειτουργήσει οποιαδήποτε ιδέα Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, απαιτείται εμπιστοσύνη από την μεριά του κοινωνικού συνόλου και των κοινωνικών εταίρων, η οποία αρχικά στρέφεται προς το πρόσωπο του Κοινωνικού Επιχειρηματία.

Ένας Κοινωνικός Επιχειρηματίας με ικανοποιητικό κοινωνικό κεφάλαιο, μπορεί ευκολότερα να αλληλοεπιδράσει με τους κοινωνικούς εταίρους, να κινητοποιήσει, και να ηγηθεί.

Κοινωνικά Δίκτυα (1/2)

Τί είναι τα Κοινωνικά Δίκτυα;

Τα Κοινωνικά Δίκτυα είναι κοινωνικές κατασκευές που αποτελούνται από άτομα ή οργανισμούς που συνδέονται με διάφορες αλληλεπιδράσεις. Ανταλλάσσουν πληροφορίες, είτε με άμεση επαφή, είτε μέσω τεχνολογίας.

Κοινωνικά Δίκτυα (2/2)

Όλοι μας είμαστε μέρος των Κοινωνικών Δικτύων, σύμφωνα με τις τρέχουσες επιστημονικές θεωρήσεις, κάθε άτομο στον πλανήτη, δεν απέχει παραπάνω από **6 κόμβους** από οποιοδήποτε άλλο άτομο στον πλανήτη.

Πρακτικά αυτό σημαίνει **ότι όλοι συνδεόμαστε με όλους.**

Η πρόκληση είναι να **αναγνωρίσουμε** την πραγματικότητα αυτή, να εντοπίσουμε τους κόμβους διασύνδεσης, και να επενδύσουμε Κοινωνικό Κεφάλαιο στην ενδυνάμωση των σχέσεων εντός των κοινωνικών δικτύων.

6 Βαθμοί Διαχωρισμού

Σύμφωνα με το φαινόμενο που προαναφέραμε, η απόσταση μεταξύ ενός ατόμου και οποιουδήποτε άλλου προσώπου στον κόσμο μπορεί πάντα να περιοριστεί σε **έξι βήματα (κόμβους)**, το οποίο σημαίνει ότι η διαδρομή προς οποιοδήποτε πρόσωπο σε οποιαδήποτε ήπειρο απαιτεί τη δίοδο μέσω όχι περισσότερων από πέντε άτομα.

Όταν δεν γνωρίζουμε το χάρτη των κοινωνικών συνδέσεων, μπορεί να μας διαφεύγουν οι συντομότερες διαδρομές· αυτό στην πραγματικότητα σημαίνει ότι, με μια καλή χαρτογράφηση του δικτύου, η απόσταση μπορεί να είναι μικρότερη από έξι βήματα.

Δραστηριότητα 4

Η Θεωρία της Κοινωνικής Ανταλλαγής (1/4)

Σύμφωνα με έρευνα της Ντάλια Χαμίντ (Dahlia Hamid – 2012), η θεωρία της **κοινωνικής ανταλλαγής** υποθέτει ότι όλες οι ανθρώπινες σχέσεις είναι **ζήτημα κόστους και ανταμοιβής** και οι άνθρωποι προβαίνουν σε εκτίμηση της αξίας της σχέσης τους ώστε να λάβουν μια λογική απόφαση ως προς το κατά πόσο θα προχωρήσουν σε οποιαδήποτε συναλλαγή (πρακτική, κοινωνική, συναισθηματική).

Άρα και οι σχέσεις μεταξύ πελατών, χρηστών, κοινωνικών εταίρων κτλ, υπακούν στην ίδια αρχή.

Η Θεωρία της Κοινωνικής Ανταλλαγής (2/4)

- Ανταλλαγή = όταν κάποιος ανταλλάζει κάτι το οποίο έχει αξία (κόστος) με κάτι το οποίο χρειάζεται/στο οποίο αποδίδει αξία (ανταμοιβή).
- $\text{Ανταμοιβές} - \text{Κόστη} = \text{Θετικά Αποτελέσματα (κέρδη)} \text{ ή } \text{Αρνητικά Αποτελέσματα (καθαρή ζημία)}$.
- Η ανισότητα προκύπτει όταν $\text{Κόστος} > \text{Ανταμοιβών}$ ή $\text{Τα Κόστη Μου} > \text{Τα Κόστη Σου}$ ή $\text{οι Ανταμοιβές Μου} < \text{Των Ανταμοιβών Σου}$.

Η Θεωρία της Κοινωνικής Ανταλλαγής (3/4)

Είναι σημαντικό ο **Κοινωνικός Επιχειρηματίας** να αναγνωρίσει τους συσχετισμούς αυτούς και τον τρόπο που λειτουργεί η θεωρία της Κοινωνικής Ανταλλαγής, έτσι ώστε να μπορεί να **αναγνωρίζει** εγκαίρως τις **ευκαιρίες** και τις **προκλήσεις** που σχετίζονται με την επιχειρηματική του ιδέα και την υλοποίησή της.

Όλοι οι άνθρωποι επιδιώκουν κοινωνικές σχέσεις με θετικό πρόσημο, μέσω των οποίων ανταλλάσσουν αυτό που έχουν με αυτό που χρειάζονται.

Η Θεωρία της Κοινωνικής Ανταλλαγής (4/4)

Συχνά ο Κοινωνικός Επιχειρηματίας είναι ο καταλύτης που επιτρέπει τη διασύνδεση μεταξύ προσφοράς και ζήτησης.

Για παράδειγμα, δίνοντας την ευκαιρία σε άτομα με αναπηρία να προσφέρουν υπηρεσίες (πχ εξ αποστάσεως μαθήματα) σε άτομα που τα χρειάζονται (πχ παιδιά σε απομακρυσμένες περιοχές) με ένα συμβολικό αντίτιμο.

Χωρίς τη μεσολάβηση του Κοινωνικού Επιχειρηματία, οι 2 αυτοί κόμβοι δεν θα είχαν συναντηθεί. Έχοντας συναντηθεί μπορούν να προβούν σε κοινωνική ανταλλαγή που ωφελεί τόσο τους 3 (παιδιά, ΑΜΕΑ, επιχειρηματία) όσο και το Κοινωνικό Σύνολο.

Καλές Πρακτικές

Δεν υπάρχει κάποια μυστική συνταγή για την διαχείριση του Κοινωνικού Κεφαλαίου, της Κοινωνικής Ανταλλαγής, και των βιώσιμων Κοινωνικών Δικτύων. Απαιτούνται τα ίδια στοιχεία που διέπουν τις υγιείς και δυνατές διαπροσωπικές και επαγγελματικές σχέσεις:

- Συνέπεια
- Ειλικρίνεια
- Ηγεσία
- Επικοινωνία
- Προσαρμοστικότητα
- Όραμα & αφοσίωση

Ανάγκη δημιουργίας Δικτύου Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

Θα περιλαμβάνει φορείς με κοινό όραμα για την ανάπτυξη του οικοσυστήματος.

Το Δίκτυο θα μπορεί να είναι ο ΚΟΜΒΟΣ

- Μεταξύ των κοινωνικών επιχειρήσεων
- Των κοινωνικών επιχειρήσεων και του κράτους
- Των κοινωνικών επιχειρήσεων και των συνήθη επιχειρήσεων
- Των κοινωνικών επιχειρήσεων και της τοπικής αυτοδιοίκησης

Σκοπός: Η ανάπτυξη του οικοσυστήματος της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας και το «Κοινό Καλό»